

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

26 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Catan Liliana,

Judecători – Boico Victor, Cobzac Elena,

a examinat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Vasilița Lilian, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 22 iulie 2009, în cauza penală în privința lui,

Vasilița Lilian xxxxxxxxxxxx, născut la xxxxxxxxxxxx,
domiciliat xxxxxxxxxxxx.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 19.08.2005 – 07.07.2006;

Instanța de apel: 06.10.2006 – 27.12.2006;

27.05.2008 – 08.12.2008;

29.06.2009 – 22.07.2009;

Instanța de recurs: 23.08.2007 – 01.04.2008;

09.02.2009 – 05.05.2009;

25.06.2021–26.01.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 07 iulie 2006, Vasilița Lilian a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.199 alin.(3) Cod penal și stabilită conform Legii pedeapsa cu închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa cu închisoare stabilită lui Vasilița Lilian s-a suspendat condiționat pe un termen de probă de 3 (trei) ani.

Prin aceeași sentință au fost condamnați Vataman Vitalie, Plugaru Oleg, Jereghi Igor și Mîra Ion. Recurs ordinar fiind înaintat doar în privința lui Vasilița Lilian.

2. Pentru a se pronunța cu sentința în cauză, prima instanță a constatat că, la 29 mai 2005 în timpul nopții inculpatul Vasilița Lilian întâmplător a depistat nu departe de secția de îmbuteliere a S.A „Vinuri-Ialoveni” amplasată în xxxxxx, diferit utilaj a secției de îmbuteliere, stocat la un loc dosit, pe care el a hotărât să-l însușească. Pentru aceasta Vasilița Lilian i-a chemat la ajutor pe Vataman V. și altă persoană, procedura în privința căreia este separată, cât și pe Plugaru O., Jereghi I. și Mîra I., care, sosind la fața locului, și înțelegând cu siguranță că aceste bunuri stocate în stradă, sunt sustrase de la S.A. „Vinuri-Ialoveni”, amplasată alături, adică în urma comiterii unei infracțiuni, acționând de comun acord și prin intenție directă, Vasilița L., Vataman V. și altă persoană, procedura în privința căreia este separată, cât și Plugaru O., Jereghi I. și Mîra I., au

hotărât să dobândească aceste bunuri în proporții deosebit de mari, știind că ele sunt obținute pe cale criminală, pentru ce toți împreună au încărcat în microbuzul de model „RENAULT” nr. xxxxxx, ce aparține lui Vasilița Lilian și adus de el la fața locului pentru transportarea acestor bunuri și anume au încărcat în microbuz: pompă de model „Junior” cu costul de 14685 lei; un filtru de model „Mercurii” cu costul de 71532 lei; instalație de îmbuteliere cu costul de 70175 lei; pompă de model „NTG-3827” cu costul de 3972 lei; pompă de model „NTG-3822” cu costul de 3972 lei; sobă pentru termocapsule cu costul de 23443 lei; pompă „Clemens”, descompletată de la filtru cu plăci 40x40 cu costul de 14685 lei; vană de inox de la filtru cu plăci 40x40 cu costul de 2520 lei; pompă de model „VTN-20” cu costul de 12601 lei; pasteurizator pentru îmbuteliere fierbinte cu costul de 92539 lei; un filtru steril „Beco” cu costul de 33088 lei; un printer pentru imprimare cu costul de 69269 lei; 3 cartușe cu costul de 14850 lei; 1200 plăci de carton-filtru cu costul de 30564 lei. În total fiind sustrate bunuri în sumă de 457 895 lei, pe care le-au transportat și tănuit în gospodăria cet. Corovai R. amplasată în xxxxxx, de unde, ulterior aceste bunuri au fost ridicate și întoarse proprietarului.

Acțiunile inculpatului Vasilița Lilian au fost încadrate în baza art. 195 alin. (2) Cod penal.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către:

- Procurorul în Procuratura Generală, Golubciuc Valentin prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare pe art. 195 alin. (2) Cod penal a inculpaților Vasilița Lilian și Vataman Vitalie la câte 14 ani închisoare, iar pe Plugaru Oleg, Jereghi Igor și Mîra Ion la câte 10 ani închisoare în penitenciar de tip închis.

- Inculpații Vasilița Lilian, Vataman Vitalie, Plugaru Oleg, Jereghi Igor și Mîra Ion prin care au solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare din lipsa faptei incriminate lor.

3.1 În susținerea cererii de apel procurorul a invocat următoarele aspecte:

- prima instanță greșit a reîncadrat acțiunile infracționale ale inculpaților de la art. 195 alin. (2) Cod penal la art. 199 alin. (3) Cod penal, dat fiind faptul că vinovăția lor în comiterea sustragerii s-a confirmat prin cumulul probelor adunate, inclusiv prin declarațiile inculpatului Vasilița Lilian date organului de urmărire penală și parțial prin declarațiile inculpaților Jereghi I., Plugaru O. și Mîra I.;

- faptul maltratării inculpaților a fost verificat, fiind emisă în această parte ordonanța din 19.05.2006 de neîncepere a urmăririi penale, prin urmare, declarațiile inculpaților Vasilița L., Vataman V. și Mîra I. de recunoaștere a vinovăției sunt date conștient și sincer.

3.2 În susținerea cererii de apel inculpații au invocat că:

- nu au săvârșit infracțiunea incriminată;
- pe tot parcursul urmăririi penale și în instanța de judecată au dat aceleași declarații, care nu au fost concretizate de acuzare;
- prin acțiunile sale l-au ajutat pe Vasilița L., la rugămintea acestuia, să încarce niște obiecte, ceea ce nu poate constitui o infracțiune;
- inculpatul Vasilița L. a dat declarații contradictorii, fiind maltrat

și impus să declare împotriva sa. Acestuia i-a fost încălcat dreptul la apărare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 decembrie 2006, au fost respinse cererile de apel înaintate de către procurorul în Procuratura Generală, Golubciuc Valentin și inculpații Vasilița Lilian, Vataman Vitalie, Plugaru Oleg, Jereghi Igor și Mîra Ion și menținută sentința Judecătorei Ialoveni din 07 iulie 2006.

5. Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 decembrie 2006 a fost atacată cu recurs ordinar de către procurorul participant în instanța de apel, Ciobanu S..

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 01 aprilie 2008, a fost admis recursul ordinar declarat de către procuror, casată decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 decembrie 2006, în cauza penală privindu-i pe Vasilița Lilian, Vataman Vitalie, Plugaru Oleg, Jereghi Igor și Mîra Ion și dispusă rejudecarea cauzei în instanța de apel în alt complet de judecată.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2008, au fost respinse cererile de apel înaintate de către inculpații Vasilița Lilian, Vataman Vitalie, Plugaru Oleg, Jereghi Igor și Mîra Ion, ca nefondate. A fost admis apelul procurorului Golubciuc Valentin, casată sentința Judecătorei Ialoveni din 07 iulie 2006, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre în ordinea prevăzută pentru prima instanță, după cu urmează:

Vasilița Lilian, Vataman Vitalie, Plugaru Oleg, Jereghi Igor și Mîra Ion au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 195 alin. (2) Cod penal și stabilită acestora pedeapsa:

- lui Vasilița Lilian, Vataman Vitalie și Jereghi Igor - 10(zece) ani închisoare fără privare de dreptul de a ocupa anumite funcții;

- lui Plugaru Oleg și Mîra Ion cu aplicarea art. 79 Cod penal, câte - 6(șase) ani închisoare fără privare de dreptul de a ocupa anumite funcții cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

8. Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2008 a fost atacată cu recursuri ordinare de către avocatul Tăut Gheorghe în numele inculpaților Plugaru Oleg și Jereghi Igor, de către avocatul Costiuc Iurie în numele inculpatului Vataman Vitalie și de către inculpații Plugaru Oleg și Jereghi Igor.

9. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 05 mai 2009, au fost admise recursurile ordinare declarate de către avocatul Tăut Gheorghe în numele inculpaților Plugaru Oleg și Jereghi Igor, de către avocatul Costiuc Iurie în numele inculpatului Vataman Vitalie și de către inculpații Plugaru Oleg și Jereghi Igor, casată decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2008, în cauza penală privindu-i pe Vasilița Lilian, Vataman Vitalie, Plugaru Oleg, Jereghi Igor și Mîra Ion și dispusă rejudecarea cauzei în instanța de apel în alt complet de judecată.

10. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 iulie 2009, au fost respinse cererile de apel înaintate de către inculpații Vasilița Lilian, Vataman Vitalie, Plugaru Oleg, Jereghi Igor și Mîra Ion, ca nefondate. A fost admis

apelul procurorului Golubciuc Valentin, casată sentința Judecătorei Ialoveni din 07 iulie 2006, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre în ordinea prevăzută pentru prima instanță, după cu urmează:

Vasilița Lilian, Vataman Vitalie, Plugaru Oleg, Jereghi Igor și Mîra Ion au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (5) Cod penal (Redacția an. 2009) și stabilită acestora pedeapsa:

- lui Vasilița Lilian - 7(șapte) ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis;

- lui Vataman Vitalie, Plugaru Oleg și Jereghi Igor și Mîra Ion cu aplicarea art. 79 Cod penal câte - 6(cinci) ani închisoare fără privare de dreptul de a ocupa anumite funcții cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa cu închisoare stabilită lui Vataman Vitalie, Plugaru Oleg și Jereghi Igor și Mîra Ion s-a suspendat condiționat pe un termen de probă de 2 (doi) ani. În rest sentința a fost menținută.

10.1. Instanța de apel a constatat că, *conform planului alcătuit și rolurilor împărțite, la 29.05.2005 în timp de noapte, Vasilița Lilian împreună cu Vataman Vitalie, Jereghi Igor, Mîra Ion, Plugaru Oleg și încă o persoană în privința căreia procesul penal este disjuns, prin spargerea lacătului de la ușă, au pătruns în localul secției de îmbuteliere a vinurilor a SA "Vinuri Ialoveni", situat pe str. Alexandru cel Bun 4, or. Ialoveni, de unde pe ascuns au sustras următoarele obiecte: pompă de model „Junior” cu costul de 14685 lei; un filtru de model „Mercurii” cu costul de 71532 lei; instalație de îmbuteliere cu costul de 70175 lei; pompă de model „NTG-3827” cu costul de 3972 lei; pompă de model „NTG-3822” cu costul de 3972 lei; sobă pentru termocapsule cu costul de 23443 lei; pompă „Clemens”, descompletată de la filtru cu plăci 40x40 cu costul de 14685 lei; vană de inox de la filtru cu plăci 40x40 cu costul de 2520 lei; pompă de model „VTN-20” cu costul de 12.601 lei; pasteurizator pentru îmbuteliere fierbinte cu costul de 92539 lei; un filtru steril „Beco” cu costul de 33088 lei; un printer pentru imprimare cu costul de 69269 lei; 3 cartușe cu costul de 14850 lei; 1.200 plăci de carton-filtru cu costul de 30564 lei, în sumă de 457895 lei, după ce le-au încărcat în microbuzul de model „RENAULT” nr. ILAM-634, ce aparține lui Vasilița Lilian fiind tănuite în gospodăria casei cet. Corovai Roman, de pe str. Valea Rediului 41, mun. Chișinău.*

În continuare instanța de apel a considerat că, afirmațiile inculpatului Vasilița Lilian referitor la maltratarea sa, urmează a fi respinse ca nefondate și date în scopul eschivării de la răspunderea penală, dat fiind faptul că potrivit ordonanței din 19.05.2006 (vol. III, f.d. 33-34) emise pe parcursul judecării cauzei în prima instanță la cererea inculpaților Vasilița L., Vataman V. și Mîra I., a fost dispusă neînceperea urmăririi penale pe fapta maltratării acestora de către colaboratorii poliției DGCCO.

Nefondate au fost considerate și afirmațiile precum că i-au fost încălcate drepturile la apărare, deoarece pe tot parcursul urmăririi penale și judecării cauzei, el a fost asistat de avocat, iar din materialele dosarului și procesul-verbal al ședinței judiciare nu se constată vreo încălcare a drepturilor procedurale ale acestuia.

Instanța de apel a menționat că, la momentul comiterii infracțiunii și judecării cauzei în fond încadrarea juridică a fost corectă în baza art. 195 alin. (2) Cod penal, însă în prezent, conform modificărilor și completărilor din Codul penal intrate în vigoare la 25.05.2009, încadrarea juridică pentru astfel de acțiuni infracționale și răspunderea penale survine conform dispoziției și sancțiunii art. 186 alin. (5) Cod penal, ca furt, adică sustragere pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere în alt loc pentru depozitare, în proporții deosebit de mari.

Această reîncadrare se bazează pe prevederile art. 10 Cod penal, deoarece sancțiunea art. 186 alin. (5) Cod penal este mai blândă decât sancțiunea art. 195 alin. (2) Cod penal.

Vinovăția inculpaților în comiterea acestei sustrageri a fost dovedită integral prin cumulul probelor adunate de către organul de urmărire penală, care au fost verificate în cadrul anchetei judecătorești. Cu toate acestea, prima instanță greșit a reîncadrat acțiunile inculpaților în baza art. 199 alin. (3) Cod penal, ca dobândire a bunurilor despre care se știa că au fost obținute pe cale criminală și a pus la baza reîncadrării, recunoașterea vinovăției de către inculpatul Vasilița L., recunoașterea parțială a vinovăției de către inculpații Jereghi I., Plugaru O., Mira I. și nerecunoașterea vinovăției de către Vataman V..

Instanța de apel a considerat că anume primele declarații ale inculpaților date organului de urmărire penală, reflectă starea de fapt reală, deoarece ei au relatat cu lux de amănunte cum au hotărât să comită și cum au participat la această sustragere, cum au încărcat averea sustrasă și unde au depozitat-o.

Nerecunoașterea vinovăției de către inculpatul Vataman V., se combate integral prin declarațiile celorlalți inculpați, care au descris rolul acestuia și acțiunile concrete la comiterea sustragerii.

Faptul că inculpații și-au schimbat poziția pe parcurs și nu recunosc vinovăția în cele comise, instanța de apel le-a apreciat ca o metodă de apărare și eschivare de la răspunderea penală pentru cele săvârșite. Pe de altă parte, declarațiile lor recunoscătoare se confirmă prin restul probelor adunate, care fiind apreciate în cumulul lor, dovedesc integral vinovăția lor în comiterea furtului. Fapta a fost comisă la 29.05.2005, urmărirea penală a fost pornită la 31.05.2005 și s-a desfășurat până la 03.08.2005. În această perioadă, organul de urmărire penală nu a găsit nici o probă ce ar demonstra că obiectele sustrase de inculpați s-au aflat în afara teritoriului întreprinderii, adică că au fost sustrase și lăsate acolo de alte persoane nestabilite. Nu au fost depistate nici careva urme ale transportului sau obiectelor în afara teritoriului întreprinderii. Cu toate acestea, prima instanță, bazându-se doar pe declarațiile unor inculpați, constată starea de fapt și condamnă inculpații pentru comiterea infracțiunii prevăzută de art. 199 alin. (3) Cod penal, fără a argumenta sentința prin probe veridice și concludente. Acest fapt nemijlocit aduce la casarea ei și pronunțarea unei noi hotărâri conform stării de fapt constatate de instanța de apel.

În ședința de judecată Vasilița L. a renunțat la depoziții date în cadrul urmăririi penale și a declarat, că din momentul reținerii de către colaboratorii

poliției el a fost maltratat, impus să declare împotriva sa și lipsit de posibilitatea de a-și alege un apărător și din aceste motive a fost nevoit să declare că a sustras utilajul și obiectele indicate în ordonanța de învinuire.

Instanța de apel a reținut anume declarațiile date la urmărirea penală deoarece în ședința judiciară a fost vizionată caseta video cu declarațiile lui Vasilița L. depuse în calitate de bănuit și reproduse la fața locului în prezența avocatului, din care se vede că Vasilița L. benevol și liber a depus declarații fără careva presiuni și influențări psihice, forță fizică în vederea primirii depozițiilor nu a fost aplicată, despre ce a fost consemnat în procesul-verbal. S-a menționat că declarațiile lui Vasilița L. de la urmărirea penală se confirmă cu celelalte probe cercetate de instanță și puse la baza acuzării de către organul de urmărire penală.

A considerat că prima instanță neîntemeiat a respins aceste declarații pe motiv că Vasilița chipurile a fost interogat cu încălcarea dreptului la apărare, fiindu-i acordat avocat din oficiu, deoarece în materialele dosarului nu sunt probe cum că el ar fi avut avocat ales de el și nu i s-a permis participarea în proces. Aceasta nu constituie o încălcare a dreptului la apărare, deoarece pe parcursul procesului Vasilița L. de mai multe ori și-a schimbat apărătorul fără careva interziceri. De asemenea, din momentul reținerii și arestării inculpaților atât ultimii, cât și avocații lor nu au contestat nici o hotărâre a organului de urmărire penală și nici o încheiere a judecătorului de instrucțiune, iar după finisarea urmăririi penale și prezentarea materialelor cauzei penale nu au înaintat nici un demers, sau invocate careva încălcări ale drepturilor în cadrul procesului penal.

Pentru stabilirea vinovăției inculpaților instanța de apel a reținut și autodenunțarea lui Jereghi I., precum și declarațiile lui de la urmărirea penală în calitate de bănuit (f.d. 60-64, vol. II), făcute în prezența apărătorului, în care el a declarat și a arătat că utilajul sustras l-au încărcat de la combinatul de vinuri din Ialoveni în microbuzul lui Vasilița L. în declarațiile sale el confirmă toate cele declarate de însuși Vasilița L., precum și martorul Mistreanu A., inculpații Plugaru și Mîra.

La numirea formei și mărimii pedepsei pe art. 186 alin. (5) Cod penal în privința inculpaților, instanța de apel a ținut cont de cerințele art. 7, 61, 75-77 Cod penal, de toate circumstanțele care le atenuază și/sau agravează răspunderea, de faptul că inculpații sunt fără antecedente penale, au copii minori la întreținere, se caracterizează pozitiv, paguba materială a fost restituită integral proprietarului și că infracțiunea săvârșită în prezent este de categorie gravă.

A mai menționat că, cumulul circumstanțelor atenuante pentru inculpații Vataman V., Plugaru O., Jereghi I. și Mîra I. constituie o circumstanță excepțională, fapt care dă posibilitatea reală și legală instanței de apel să aplice față de ei prevederile art. art. 79, 90 Cod penal.

Inculpatul Vasilița L. este inițiatorul și persoana cu rol principal la comiterea acestei infracțiuni grave, prin urmare el urmează să fie condamnat la o pedeapsă cu închisoare în penitenciar de tip semiînchis (art. 72 Cod penal) în conformitate cu sancțiunea art. 186 alin. (5) Cod penal.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpatul Vasilița Lilian, prin care neinvocând incidența dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat repunerea în termen, casarea deciziei și trimiterea cauzei la rejudecare.

5.1 În susținerea recursului cu inculpatul invocă:

- după ispășirea pedepsei de 14 ani în Federația Rusă, în luna martie 2021 a fost extrădat în RM unde i s-a comunicat că a fost condamnat prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 iulie 2009.

- nu este de acord cu decizia, a fost pronunțată în lipsa sa, i-a fost încălcat dreptul la apărare.

6. În temeiul art. 431 alin. (1), pct. 1¹ Cod de procedură penală, procurorul, a prezentat referință pe marginea recursului declarat, pledând pentru netemeinicia recursului ca inadmisibil.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Însă, conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 2 luni de la data pronunțării deciziei, dacă legea nu dispune altfel, iar în cazul redactării deciziei - de 2 luni după înștiințarea în scris a părților despre semnarea deciziei redactate de toți judecătorii completului de judecată (redacția în vigoare la momentul pronunțării deciziei).

Conform art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește (redacția în vigoare la momentul pronunțării deciziei).

Sub acest aspect se atestă că, potrivit materialelor dosarului, decizia adoptată de către instanța de apel a fost pronunțată la data **22 iulie 2009**, în prezența procurorului, **avocatului inculpatului Vasilița Lilian- Popescu Ion**, avocatului inculpatului Vataman Vitalie- Costiuc Iurie, avocatului inculpatului Plugaru Oleg- Tăut Gheorghe, avocatului inculpatului Jereghi Igor- Tăut Ion, avocatului inculpatului Mîra Ion- Rudenco Eduard, inculpaților Vataman Vitalie, Mîra Ion, Jereghi Igor și Plugaru Oleg și în lipsa inculpatului Vasilița Lilian, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel și dispozitivul deciziei adoptate (f.d.29, vol. IV).

În continuare, din materialele dosarului se constată că copia deciziei motivate, a fost expediată la data de 25.09.2009, avocatului inculpatului Vasilița Lilian - Popescu Ion și inculpatului Vasilița Lilian, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere anexată la materialele cauzei (f.d.51, vol. IV).

Deci, decizia atacată a fost pronunțată în condițiile legii la **22 iulie 2009**, ședință despre care avocatului inculpatului Vasilița Lilian - Popescu Ion precum și inculpatul au cunoscut, fiindu-le cunoscută și soluția pe caz.

În continuare, Colegiul penal menționează că, inculpatul Vasilița Lilian a declarat recurs ordinar împotriva deciziei adoptate la caz, la data de **14 iunie 2021**, fapt confirmat că a fost înregistrat la Curtea Supremă de Justiție cu nr. 2586 la 14 iunie 2021.

Așadar, în cauza deferită judecării Colegiul penal specifică faptul că pentru **inculpatul** Vasilița Lilian termenul de atac prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, se calculează începând cu data de **23 iulie 2009**, adică a doua zi după pronunțarea deciziei, ținând cont de dispozițiile art. 231 alin. (3), (5) Cod de procedură penală se constată că inculpatul Vasilița Lilian a depus cererea de recurs ordinar cu depășirea termenului de atacat de 2 luni prevăzut la de art. 422 Cod de procedură penală.

Prin urmare, recursul ordinar declarat de către inculpatul Vasilița Lilian la **16 august 2021**, nu se încadrează în termenul limită prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală.

La acest capitol este de menționat că art. 422 Cod de procedură penală, nu prevede repunerea în termen a recursului ordinar, nici o altă procedură legală de a calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate.

Totodată, Colegiul Penal menționează, că art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că termene în procesul penal sînt intervale de timp în cadrul cărora sau după expirarea cărora pot fi efectuate acțiuni procesuale conform prevederilor prezentului cod. În cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. Dacă o măsură procesuală nu poate fi luată decît pe un termen prevăzut de lege, expirarea acestuia impune încetarea efectului acestei măsuri(redacția în vigoare la momentul pronunțării deciziei).

Mai mult, Colegiul penal notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului/recursului ar împiedica rămînerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În hotărârea CtEDO pronunțată în cauza Ponomariov vs Ucraina (03 aprilie 2008) Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe noi descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrînge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

De asemenea, Colegiul penal reține și jurisprudența CtEDO în hotărârea pronunțată în cauza Bodiu vs. Republica Moldova din 18 iunie 2019 (cererea nr. 7516/10), în care Curtea a statuat că admiterea cererii de recurs după o perioadă

de timp considerabilă și în absența oricărei explicații plauzibile cu privire la motivul pentru care partea s-a aflat în imposibilitate de a se adresa mai devreme, s-a soldat cu ignorarea unui întreg proces judiciar, și în consecință s-a constatat încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6§1 CEDO.

La acest capitol este de menționat că dispozițiile art.422 Cod de procedură penală nu prevăd repunerea în termen a recursului ordinar, nici o altă procedură legală de a calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate.

Prin urmare, durata termenului de recurs în anulare este stabilită prin lege și acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată, acest termen are un caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac respectivă.

Prin urmare, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Astfel, odată ce recursul ordinar declarat de către inculpatul Vasilița Lilian este declarat peste termen, urmează a fi dispusă inadmisibilitatea acestuia.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Vasilița Lilian, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 22 iulie 2009, în cauza penală în privința lui *Vasilița Lilian xxxxxxxxx*, deoarece recursul este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **24 martie 2022**.

Președinte

Catan Liliana

Judecători

Boico Victor

Cobzac Elena